

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 238. An sit venditio & emptio, dum emptor partim pecuniam,
partim rem aliam certam loco integri pretii pro merce paciscitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

is, cui reliqua taxatio pretii, noluerit non potuerit pretium definire, pro nihilo est venditio, quasi nullo pretio statuto, pro ut dicitur, §. 1. *Infl. b. t.* juxta quem §. non sufficit pretium esse certum, sed etiam constitui debet in pecunia numerata, alias non valebit venditio. Sic quoque res, quae venditio, certa esse debet; cum rei indeterminata pretium certum statui non possit. Talis tamen adhuc est, et si nequum existat in rerum natura, speretur tamen exstirra. V. gr. dum venduntur fructus sequente anno nascituri, jactus reis & piscium captura. Siquidem non tam fructus & pisces, quam messis & capturæ spes, & jus percipiendi fruges nascituros, & pisces, qui in rete incederint, venduntur & emuntur, *L. nec emptio. §. 1. ff. de contrab. empt.* Pirk. b. t. num. 2. Haunold. de §. & §. tr. 8. num. 83. Brunnem. in cit. L. n. 4. Wiestn. b. t. num. 7. Dicitur denique: tradenda: quemadmodum enim de substantia hujus contractus non est, ut pretium statim solvatur, seu illius solutio, ita nec est de ejus substantia, ut merx statim tradatur, seu actualis traditio, sed solum, ut fides detur desuper, solutione illa & traditio statim debeatur irretractabiliter. Pirk. loc. cit. citato Azot. *Infl. mor. p. 3. l. 8. c. - quest. 1.* de quo mox amplius. Constituunt itaque hunc contractum veluti partes essentiales hæc tria: pretium, merx & consensus; priora quidem duo tanquam materia seu causæ materiales, consensus vero veluti forma, l. 2. §. 1. *L. nec pretio;* & *L. seq. ff. de contrab. empt.* Pirk. b. t. num. 2. ac per particulas illas posteriores: *pro re & pro pretio:* distinguitur hic contractus potissimum à contractibus aliquibus, alias valde illi affinibus. Primò à permutatione, in qua res datur pro re, seu merx pro merce. A cambio, in quo pecunia datur pro pecunia, ita ut pecunia non tam habeat rationem pretii quam mercis ratione materia vel circumstantiae alicujus, ut si moneta nova hic tradita commutetur cum veteri alibi solvenda. Pirk. cum Azot. loc. cit. à locatione, cum in hac pecunia, si interveniat, non pretii, sed mercedis vel pensionis pecuniarie locum habeat; ut cum Gl. in l. 1. §. 1. ff. de superficie. Pirk. loc. cit. Molin. de §. & §. d. 336. n. 5. & Azot. loc. cit. apud Wiestn. b. t. n. 6.

Quest. 238. An igitur adhuc sit venditio & emptio, dum emptor partim pecuniam, partim rem aliam certam loco integrum pretii pro merce paciscitur?

R Esp. Distinguendum ita esse, ut si res, quæ loco integrum pretii additur pecunia, sit æqualis cum ea pretii, vel non sit notabilis utriusque excessus, aliqui cum Baldo contractum esse adhuc venditionem & emptiōem, ali cum Bartolo contractum innominatum, alii contractum mixtum celebratum censem, ita ut quatenus respicitur pecunia, sit venditio & emptio, quatenus merx respicitur, sit permutatio pro qua posteriorē sententia Wiestn. b. t. num. 12. citat Gomez. Tom. 2. var. c. 2. num. 10. Covar. l. 2. var. c. 4. num. 9. Molin. loc. cit. num. 6. Haunold. loc. cit. num. 9. Alii denique sentiunt in hoc casu attendendam intentionem contrahentium, ut pro tali habendis sit hic contractus, qualem celebrare illi intendebant, & pro ut hanc suam intentionem verbis expresserunt. Ita Wiestn. loc. cit. in fine. Reiffenst. b. t. num. 18. citans pro hac sententia. Bartol. in . 24. ff. b. t. Molin. ubi ante. Haunold. tr. 10.

c. I. *contrav. 3. num. 9. &c.* Addita ratione: quod ubi jura specialiter non obstant, contractus ex conventione & intentione legem fortiantur. Quod tamen potius de pacto adjecto contractui, non transferente illum in aliam speciem, quam de natura ipsa contractus intelligendum videtur, quasi hæc dependeat ab intentione contrahentium. Quod si vero ex parte alterius notabilis excessus appareat, contractus hic fortior naturam & nominem juxta hunc excessum seu à potiore & principali. V. g. si multum prævaleat pecunia. V. g. pro domo valente 1000. florenos dentur 900. floreni & equus valens 100. florenis, erit emptio & venditio; si multum prævaleat res. V. gr. pro domo valente 1000. florenos deter ager valens 900. florenos, & 100. floreni in pecunia, erit permutatio. Ita Bart. Molin. Covar. Haunold. Wiestn. Reiffenst. LL. cit. idpue etiam contrafentes alium contractum inire intendant, aut alio nomine illum nuncupent; cum, ut iam dictum, dum ex subiecta materia constat de natura & specie contractus, attendi non debeat privata intentio & nominatio contrahentium.

Quest. 237. An & qualiter solo mutuo consensu absque traditione constituta & perficiatur emptio & venditio?

R Esp. Contractus emptiōis & venditionis solo consensu mutuo emptoris & vendoris, (non quidem merè interno, sed signo aliquo externo manifestato, utpote quo agent omnes contractus inter homines celebrati,) de solvendo pretio, & re tradenda perficitur quod ad substantiam seu essentiam, absque eo, quod ad hanc requiratur actualis solutio pretii & traditio rei, aut etiam, quod per eam necessit sit actu transferri dominium, ita ut prædicto dicto consensu, contractus hic perfectus consistat, & neutra pars penitere seu resilire possit. Ac ita cum coramuni docent Pirk. b. t. n. 1. Wiestn. num. 8. Reiffenst. num. 4. Lauterb. ad ff. de contrab. empt. §. 8. juxta l. 1. §. 2. l. 2. §. 1. l. 9. ff. cod. l. 12. C cod. l. 1. §. 2. ff. de rer. perm. Neque his obstat l. 2. C. de peric. & commod. vend. dum ibi dicitur: antequam vendantur imperfecta etiam tunc venditione: nam ibi agitur de venditione ad mensuram, quæ ante mensurationem perfecta non est; cum ante hanc de certa quantitate vendita, pro ut substantia contractus requirit, non constet, & res. V. g. vinum sub ea conventione, si admensum fuerit, vendi videatur. Atque ita in speciali hac emptione, ubi ea facta ad mensuram, traditio seu admensuratio requiritur tanquam objectum & complementum dictæ conditionis. Lauterb. cit. §. 8. Wiestn. cit. n. 8. citans Brunnem. ad cit. l. 2. n. 1. Haunold. de §. & §. tr. 8. n. 4. differt proinde per hoc, quod traditionem ad sui constitutionem non requirat; ab aliis contractibus realibus, puta, commodati, mutui, depositi, pignoris &c. de quorum essentia est traditio rei, ita ut; quandom ea non fit, nulla nascatur obligatio, sed semper resilire licet, & quantumcunque etiana promittatur, non sit commodatum, mutuum &c. sed solum promissio mutui, commodati, &c. vicinus promissionis acceptata resilire quidem non licet à mutuo, commodato &c. constituendo, seu impediiri nequit, quod minus illud constitutatur; non tamen ista obligatio non penitendi nascitur ex ipso mutuo, commodato &c. sine traditione, utpote quod sine ea non est. Nihilominus traditio illa & se-